ANUL VII. No. 2026. EDIȚIA A TREIA MARȚI 1 NOEMBRE 1894

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ȘI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI
ȘI SE PLĂTESC TOT-D'A-UNA ÎNAINTE

IN București LA CASA ADMINISTRAȚIEI
DIN Județe și Streinătate PRIN MANDATE POȘTALE
UN AN ÎN ȚARĂ 30 LEI; ÎN STREINĂTATE 50 LEI
ȘASE LUNI . . 15 » » » 25 »
TREI LUNI . . 8 » » » 13 »

Un numer în streinătate 20 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
DIN București și județe SE PRIMESC numai la Administrație
DIN Streinătate, DIRECT LA ADMINISTRAȚIE ȘI la toate oficiele de publicitate
ANUNCIURI LA PAG. IV . . . . 0,30 b. linia
» » » III . . . . 2,— lei »
» » » II . . . . 3,— » »
INSERȚIELE ȘI RECLAMELE 3 LEI RÎNDUL.
La Paris, ZIARUL SE GĂSEȘTE DE VÎNZARE CU NUMERUL LA kioșcul No. 192, Boulev. St.-Germain

UN NUMER VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
PASAGIUL BĂNCEI NAȚIONALE (CASELE KARAGEORGEVICI)

„ROMÂNULŬ"

In presa romînească s'a întîmplat un eveniment mare: *Românulŭ* și-a încetat apariția.

Nu știŭ de ce, vestea asta m'a impresionat maĭ dureros de cît o nenorocire care m'ar privi de aproape; ea a răsunat în auzul meŭ ca țipătul uneĭ catastrofe, ca un fatal și trist *memento mori*....

Citeam eŭ *Românulŭ* și mi s'a răpit o distracție orĭ un educator?

Nu. Dar totușĭ lipsa aceluia căruia ne deprinseserăm a-ĭ zice «decanul preseĭ romîne» se simte maĭ mult decît așĭ fi crezut.

Este în unele case cîte un bătrîn bunic, pe care totușĭ îl lasă să trăiască în tihnă. Tradițiile, obiceĭurile, modul luĭ de a vorbĭ turbură une orĭ actualitatea; cu toate astea, nu știŭ de ce toțĭ îl privesc cu un fel de respect inesplicabil, ca și cum recunoaștem în periĭ albĭ trecerea unor evenimente pe care, poate, noĭ nu le am fi putut înfrînge.

Bătrînul e liniștit; cînd dorm copiiĭ, el calcă 'n vîrful degitelor; cînd vorbesc tineriĭ, el ascultă de o parte retras în modestia anilor apușĭ; și numaĭ arare, cînd eĭ se sfădesc; se aude și glasul luĭ, împăciuitor. par'c'ar vrea să spue:

— Iubiți-vă 'ntre voĭ, «căcĭ e un vis sărmana vĭață!»

Apoĭ, bunicul recade în melancolia blîndă peste care apasă povara zilelor trecute.

Pentru străinĭ, bătrînul nu prezintă nimic interesant; eĭ îl judecă așa cum îl văd astă-zĭ. Tineriĭ intimĭ însă, aceĭa carĭ aŭ apucat vitejiile luĭ, aceĭa carĭ cunosc trecutul spadeĭ ruginite azĭ în cuĭŭ, îșĭ amintesc adesea de tinerețea fostuluĭ cavaler,—și i se 'nchină...

Fără 'ndoială, era bătrîn *Românulŭ*. Toată buna-voința pe care a pus-o D. Vintilă C. A. Rosetti ca să-l menție la înălțimea ziaristiceĭ moderne, a fost zadarnică. Era, în modul de a fi redactat, în modul de a vorbi al *Românuluĭ*, ceva din altă epocă. Și, par'că, dacă decanul nostru ar fi dorit să lepede cu totul forma 'n care a trăit o vĭață 'ntreagă, el n'ar maĭ fi avut nicĭ atîta farmec cît avea în cele din urmă... O ruină glorioasă, peste care un zidar profan 'ar fi vroit să aștearnă ornamentele arhitectureĭ de azĭ!

Este maĭ bine că *Românulŭ* s'a stins cu aerul luĭ de odinioară... Se va zice c'a murit din bătrînețe, dar nu i se va putea tăgădui gloria trecută.

In colecția *Românuluĭ* stă ascunsă toată Istoria contemporană a Romîniei politice și sociale. In paginile mute s'aŭ păstrat cu sfințenie toate numele ilustrate care aŭ luptat pentru propășirea neamuluĭ nostru, toată activitatea uneĭ generațiĭ de eroĭ.

Și cît de mare și cît de spornică a fost activitatea aceea! Știŭ bine că e multă parte de metafizică, de utopie, de himeră în lupta aceleĭ pleĭade de altruiștĭ; dar epoca 'n care aŭ trăit eĭ ĭ-a făcut să fie așa.

Noĭ, carĭ urmăm azĭ înainte lupta pentru democrație, trebuĭe să 'nțelegem maĭ bine decît orĭ-cine nu numaĭ lupta de atuncĭ, dar și cadrul, și forma în care ea era dusă. Și recitind paginile așa de elocuente ale *Românuluĭ*, să nu ne 'mpiedicăm de amănuntele exterioare, ci de învățătura ce se revarsă din cuprinsul moral și social al acelor paginĭ.

Societatea omenească este ca o mașină care ea singură depărtează materialul ce nu-ĭ maĭ poate sluji și primește un material folositor. *Românulŭ* a încetat pentru că nu maĭ corespundea cerințelor actuale, nicĭ în politică, nicĭ în ziaristica propriŭ zisă.

Burghezimea, pentru care aŭ luptat fruntașiĭ liberalismuluĭ, și-a atins idealul eĭ de clasă și nu maĭ are alte aspirațiĭ; iar în ziaristică s'aŭ introdus alțĭ factorĭ de cît aceĭa carĭ aŭ făcut pe vremurĭ viața și tăria *Românuluĭ*.

A rămas însă o altă clasă, poporul muncitor de la sate și de la orașe, care-și cere dreptul luĭ la traiŭ.

Pentru această clasă, pentru realizarea idealurilor eĭ, trebuie să luptăm azĭ noĭ, carĭ înfățișăm ca și *Românulŭ* odinioară, ideile cele maĭ înaintate ale veacului nostru. Iar pentru ca lupta aceasta să poată fi dusă cu succes, trebue să ne punem la nivelul ziaristiceĭ moderne din Apus.

Intru cît privește *Românul*, încetarea luĭ însemnează fără 'ndoială o pierdere pentru democrație. Avem însă o mîngîiere: cînd trunchiul e sănătos, — chiar dacă piere o ramură bătrînă, vlăstariĭ cresc îndată și nu există gol.

Pe cît timp ideile noastre reprezintă o necesitate istorică, fatală ca legile care cîrmuiesc lumile în spațiŭ, — cu moartea unuĭ soldat se naște altul, care duce armata la victorie.

De sigur, triumfătoriĭ de mîine nu vor uita pe antemergătoriĭ lor; de sigur *Românul* nu va fi niciodată uitat...

Anton Bacalbașa.

Criza din Statele-Unite

Triumful republicanilor.—Legile Mackinley și Sherman.—Inființarea, desființarea și probabila lor reînființare.

Abia e un an și jumătate de cînd D. Grover Cleveland a fost ales președinte al Statelor-Unite americane și deja majoritatea cetățenilor acestor state s'a întors iar împotriva aceleĭ partide, căreia D. Cleveland își datorește alegerea.

Partidul republican

Se știe că de la 1888 pînă la 1892 stăpînea partidul republican în Statele-Unite. Acest partid a dat viață celebreĭ legĭ a luĭ Mac-kinley, care voia să protejeze industria și agricultura Statelor cu taxe vamale enorme. Tot acest partid a adoptat și așanumitul bill al luĭ Sherman, după care tezaurul era obligat a cumpăra pe fie-care lună cantitățĭ marĭ de argint de la societățile de exploatare a minelor de argint, fapt care a avut drept urmare o scădere însemnată în prețul argintuluĭ și prin aceasta o mare pierdere pentru țară.

E cunoscută enorma influență pe care aŭ avut-o aceste amîndouă reforme și maĭ ales legea luĭ Mac Kinley asupra raporturilor economice ale statelor europene exportatoare. Dar și asupra raporturilor economice din Statele Unite aceste legĭ aŭ avut o influeață dezastruoasă: numaĭ mariĭ cultivatorĭ și mariĭ industriașĭ aŭ profitat din nenorocitele reforme de carĭ s'-aŭ legat numele republicaniĭ Mac-Kinley și Schermann.

Venirea la putere a democraților

Nemulțămirea masseĭ alegătorilor maĭ săracĭ a fost pricina că la alegerile din 1892, pentru întîia oară de la 1860 partidul democrat a putut lua puterea din mîna republicanilor.

Noul președinte, Grover Cleveland, a izbutit a face să se retracteze pe cale legislativă atît billul luĭ Mac-Kinley cît și cel al luĭ Sherman. Noĭ taxe vamale s'aŭ decretat; și bugetul statuluĭ primejduit prin enorma îngrămădire de argint a fost readus la echilibru.

Dar marele capital porni o luptă desperată împotriva noiĭ direcțiĭ și alegerile de acum un an aŭ arătat deja că republicaniĭ vor fi încă în stare să recucerească puterea.

Noul triumf al Republicanilor

Alegerile din zilele trecute aŭ și venit foarte repede să dea lovitura decizivă partiduluĭ de la putere. Acum partidul democrat e în minoritate în ambele Camere, așa că presidentul nu va maĭ putea să-șĭ realizeze părțile nerealizate încă din programul săŭ.

După constituția Statelor Unite, președintele are dreptul de *veto* față de orĭ-ce proect de lege afară de cele pe carĭ Camerele le-ar vota cu majoritate de două treimĭ.

Rezultatele victorieĭ republicanilor

Această majoritate n'o aŭ încă republicaniĭ, și ast-fel rezultatele înfrîngeriĭ de acum a democraților probabil că nu se vor arăta de cît în anul 1897, cînd expiră termenul de patru anĭ al mandatuluĭ luĭ Clevelend. Pe atuncĭ se poate decĭ aștepta cu posibilitate reînceperea războiuluĭ economic dintre lumea veche și lumea nouă.

Vest.

O ANIVERSARA

Intrarea luĭ Mihaiŭ Viteazul în Alba-Iulia

Astă-zĭ fiind aniversarea intrăreĭ luĭ Mihaiŭ Viteazu în Alba-Iulia, capitala de atuncĭ a Transilvanieĭ, aniversare pe care studențiĭ vor să o sărbătorească, credem interesant a da cîte-va amănunte istorice asupra acestuĭ important fapt, asupra împrejurărilor ce l'aŭ precedat și asupra urmărilor luĭ.

Concepția unităţeĭ romînilor

Instabilitatea tronuluĭ Transilvanieĭ, care fusese părăsit de Sigismund Bathori, reluat de el și apoĭ trecut văruluĭ acestuia Andreĭ Bathori și primejdia în care-l punea faptul acesta de a rămînea fără de sprijin față cu atacurile Turcilor, aduse pe Mihaiŭ la o idee foarte îndrăzneață.

El își propuse să cucerească Transilvania și apoĭ Moldova, curățind'o de dușmanul săŭ Eremia Movilă, pentru a fi ast-fel călare pe munțĭ și a putea organiza o puternică armată de luptă. *Ast-feĭ se născu pentru prima oară într'un cap romînesc concepția unitățeĭ tuturor Romînilor.*

In vederea acestuĭ scop, Mihaiŭ-Viteazu caută d'intîiŭ a se pune sub protecția împăratuluĭ Austrieĭ, căruia Transilvania fusese d'intîiŭ închinată și care privea pe Andreĭ Batori ca pe un usurpător.

Mihaiŭ asigurînd prin solĭ pe împărat de devotamentul săŭ și de intenția sa de a cuceri Ardealul pentru el, trece pasul Buzeuluĭ în ziua de 18 Octombrie. Sosirea luĭ Mihaiŭ deșteaptă un mare entuziazm printre dușmaniĭ Ungurilor, Sașiĭ și Secuiĭ, carĭ se ridică în număr de 8000 și vin de măresc armata domnuluĭ romîn.

In fruntea uneĭ armate de vre-o 25.000 de ostașĭ, Mihaiŭ lovește la Schellemberg dincolo de Sibiiŭ, armatele luĭ Andreiŭ Batori, și grație vitejieĭ desfășurate în luptă de el le pune pe fugă. Această strălucita izbîndă fu repurtată în ziua de 28 Octombrie 1599.

Intrarea în Alba-Iulia

In ziua de 1-iŭ Noembre viteazul Domn își făcu intrarea triumfală în Alba-Iulia.

Orașul îl primi cu entuziasm, căcĭ prin o proclamație el avusese grija de a vesti pe locuitorĭ că el nu vine ca biruitor, ci a avut numaĭ de gînd să alunge pe Batori, care voia să supue țara Turcilor. Acest fapt a fost un act politic iscusit, căcĭ prin el Mihaiŭ voia să și consolideze victoria pe care o cîștigase cu atîta înlesnire.

Intrarea în oraș s'a făcut c'o pompă și un alaiŭ strălucit. Iată descrierea ce ne-o dă marele patriot Bălcescu:

«După Domn strălucit îmbrăcat, urma o ceată de 10 lăutarĭ cîntînd cîntece naționale.

Opt șeicĭ duceaŭ de frîŭ opt caĭ acoperițĭ cu șele prețioase, lucrate în aur și argint, caiĭ împodobițĭ la cap cu pene marĭ. Apoĭ veneaŭ o mulțime de boerĭ și ofițerĭ strălucițĭ, toțĭ călărĭ și o numeroasă trupă de soldațĭ. Lîngă Domn se purtaŭ steagurile luĭ Andreĭ Batori. Ele eraŭ desfăcute și plecate spre pămînt, în semn că Ardealul era supus. Ast-fel în mijlocul concertuluĭ trîmbiților, tobelor și altor instrumente, în sunetul clopotelor și în vuetul tunurilor, la care se uneaŭ strigătele de bucurie ale poporuluĭ, intră Mihaiŭ-Viteazul în capitala Ardealuluĭ».

Capitala nobililor maghiarĭ, inima țăreĭ ungureștĭ căzuse în mîinile șefuluĭ poporuluĭ aceluia care îndurase un jug secular, care fusese fără de milă îngenuchiat, batjocorit, martirizat!

Cucerirea Moldoveĭ

Mihaiŭ însă nu se mulțămi cu această izbîndă, ci curînd apoĭ trecu în Moldova, unde se adăpostise Andreĭ Batori, pentru a-l alunga și de acolo și a realiza prin cucerirea Moldoveĭ marele luĭ plan politic, adică supunerea tuturor Romînilor sub o singură domnie.

In primăvara anuluĭ 1599, cucerirea Moldoveĭ se făcu fără greutate, de oare-ce oștile părăsiră pe Movilă. Visul îndrăzneț al luĭ Mihaiŭ era realizat, așa că la 1 Iulie se reîntoarse în Alba-Iulia.

Retriștea și înfrîngerea

Această nouă cucerire, făcută fără consimțimîntul împăratuluĭ, făcu pe acesta să se îngrijească de primejdia ce putea rezulta din întărirea situațieĭ domnuluĭ romîn în Ardeal.

Mihaiŭ încărcat de glorie, Mihaiŭ deșteptînd la viața pe întreg nenorocitul popor romîn din Ardeal, devenia o forță de temut. Această considerație făcu să i se pregătească peirea la Viena. In acest scop se urzesc o sumă de intrigĭ de nobiliĭ maghiarĭ și de comisariĭ împărăteștĭ, în jurul luĭ Mihaiŭ, care nu le vede și continuă a crede în favoarea împăratuluĭ, pînă în momentul cînd răscoala isbucnește în contra luĭ, iar generalul Basta în toamna anuluĭ 1600 se pregătește să-l alunge.

Domnul prea încrezător, are acum să plătească pentru orbirea luĭ.

El în adevăr în loc de a căuta să se reazime pe poporul romînesc din Ardeal l'a îndepărtat pentru a complace nobililor maghiarĭ, pe care voia să și-ĭ atragă, fără să ție seamă că nu poate conta pe eĭ.

Cum spune foarte bine D. Xenopol de aceștĭ țăranĭ Romînĭ: «Dacă cumplită fusese apăsarea și îngenuncherea lor, cu cît maĭ cumplită trebuea să fie destinderea și ridicarea lor în picioare. Ce așteptaŭ eĭ? Un semn de la Mihaiŭ și întreg Ardealul era la genunchile sale. Stîrpea pe Ungurĭ și dînd libertate Romînilor ar fi înlăturat elementul dușmănesc pe care nicĭ o concesie în lume nu putea să-l îmbuneze, și-l înlocuia cu altul prieten și iubitor, care ar fi unit la simpatia sîngeluĭ și plecarea recunoștințeĭ, ar fi privit la Mihaiŭ ca la Dumnezeŭ și ar fi jărtfit cu drag și cu lepădare luĭ întreaga sa ființă».

Domnul însă care prin așezămîntele sale, consfințise robia țăranuluĭ din țara Romînească, în scop de a se pune bine cu boeriĭ, pe carĭ tot-d'auna s'a bizuit, a făcut aceașĭ greșală și în Ardeal.

Această greșală enormă la dus la înfrîngerea de la Mirislăŭ și la cursa mișelească de la Guruslaŭ în care a plătit cu viața orbirea sa.

Din cauza dar a neîncredereĭ luĭ Mihaiŭ în vitalitatea poporuluĭ romînesc de la sate, din cauza reacționarismuluĭ săŭ, visul săŭ măreț realizat o clipă, s'a spulberat curînd. Țările romîne s'aŭ dezbinat iarășĭ, pe cînd Ardealul a căzut din noŭ sub tirania maghiară, care avea de acum să-și răzbune veacurĭ întregĭ pentru rușinea înfrîngereĭ și escesele la care se dăduseră atuncĭ, țăraniĭ romînĭ în potriva neînduraților lor asupritorĭ.

C. D. Anghel.

Ancheta noastră

MAȘINI AGRICOLE.—REMEDIĬ

Lipsa de numerar

Uniĭ din comercianțiĭ de mașinĭ agricole mĭ-aŭ spus că starea cîmpiilor noastre e foarte satisfăcătoare; rapița și grîul maĭ ales sînt foarte frumoase. Dacă recolta va fi bună și prețurile se vor urca puțin, criza va maĭ slăbi și diferitele noastre ramure de comerț vor sălta puțin.

Pînă atuncĭ însă, lipsa de numerar stinjinește afacerile în mod grav.

Comercianțiĭ cer decĭ, pînă la reluarea afacerilor, ca să se mărească printr'un mijloc oare-care, cantitatea capitalurilor circulante.

Scrisurile fonciare

Măsura cea maĭ imediată și maĭ eficace ar fi cotarea scrisurilor noastre fonciare la bursele marĭ din străinătate.

Astă-zĭ cîte-va sute de milioane staŭ închise în scrisurĭ fonciare și nu pot fi transformate în numerar.

Situația comerțuluĭ nostru față de acest capital mort, e identică cu situația unuĭ individ care ar tremura de frig pe-afară, pe cîtă vreme paltonul luĭ ar fi mîncat de moliĭ în dulap.

De aceea negustoriĭ cer ca guvernul să stărue pentru ca scrisurile funciare să fie cotate în străinătate. BancheriĬ și rentieriĭ germanĭ, francezĭ și englezĭ le-ar cumpăra cu plăcere, și vom avea în schimb cecurĭ și aur în cantitate suficientă pentru a se face față nevoilor actuale ale comerțuluĭ.

Banca de scompt

Ca și comercianțiĭ de manufactură, ceĭ de mașinĭ agricole doresc și cer înființarea uneĭ băncĭ de scompt, a uneĭ băncĭ care să n'aibă alt scop, să nu facă altfel de operațiĭ de cît să scompteze polițele emise de comercianțiĭ noștri atît pe piețele interioare cît și în străinătate.

Articolul 7

Capitaliștiĭ străinĭ s'ar teme însă ca să trimeată în țară la noĭ milioanele necesare pentru fundarea uneĭ asemenea băncĭ, din pricina articoluluĭ 7 din constituție. A face bancă de scompt cu capitalurĭ indigene, e greŭ. Banca agricolă ne-a probat în deajuns că instituțiile financiare întocmite de capitalurile și oameniĭ noștri, nu prea aduc foloasele așteptate.

Așa știind lucrurile, guvernul ar putea face ceea ce particulariĭ de la noĭ și ceĭ din străinătate nu pot face.

Asupra acesteĭ chestiĭ vom reveni într'un articol deosebit.

Vitele de lucru

Am arătat în numărul trecut în ce strînse legăturĭ stă progresul comerțuluĭ de mașinĭ agricole cu înmulțirea și prosperarea vitelor de lucru.

Toate sforțările guvernuluĭ și ale particularilor trebuesc îndreptate în această direcție. Vitele ne vor da puterea de muncă care ne lipsește, îngrășăminte în cantitatea considerabilă, precum și materie de hrană pentru populația rurală și materie de export diferitelor branșe de comerț.

De aicĭ depinde în mare parte încetarea crizeĭ actuale și viitoarea prosperare a agricultureĭ.

Răspîndirea mașinilor

Deși numărul de mașinĭ agricole care se aduc în țară de la o vreme încoace, e foarte considerabil, totușĭ pămînturile din multe județe se lucrează tot cu plugurile vechĭ. Sînt o mulțime de sate pe unde mașina agricolă, de la cea maĭ însemnată pînă la cea maĭ mică, nu și-a făcut încă apariția.

Trebue decĭ luate măsurĭ serioase pentru răspîndirea cît maĭ mare a mașinilor.

Prin concursurĭ agricole, prin înlesnire de micĭ credite, prin toate mijloacele pe care le are la dispoziție guvernul trebue să încurajeze pe toțĭ agricultoriĭ ca să întrebuințeze mașinĭ bune pentru lucrul pămîntuluĭ.

Industria națională

Nu e nicĭ o industrie care să ne intereseze maĭ mult de cît fabricarea mașinilor agricole. Baniĭ pe carĭ îĭ plătim streinilor pentru aceste mașinĭ, se urcă la maĭ multe milioane pe an.

Uzina Lemaître, cu toate perfecțiunile și măririle care i s'aŭ adus, nu-ĭ în stare să satisfacă nicĭ a zecea parte din cerere.

Dacă guvernul ar fi îndreptățit vre-o dată să creeze pe seama luĭ o branșă de industrie înfloritoare și folositoare, apoĭ nu poate găsi o branșă maĭ potrivită ca mașinile agricole.

Și dacă guvernul nu vrea s'o facă el însușĭ, poate încuraja pe aceĭ dintre particularĭ carĭ ar fi dispușĭ să fundeze ateliere de acest soiŭ.

După cît am aflat, noĭ putem avea fer și cărbunĭ la Brăila și Galațĭ, în condițiile cele maĭ bune. Lipsește însă încurajarea și buna-voință.

Rezumat

Iată dar în rezumat mijloacele pe care le cer comercianțiĭ de mașinĭ agricole pentru îmbunătățirea comerțuluĭ lor, asa de important în țara noatră:

1) *Cotarea scrisurilor fonciare la bursele din străinătate.*

2) *Fondarea uneĭ băncĭ de scompt.*

8) *Imbunătățirea și înmulțirea vitelor de lucru pe care le avem și introducerea uneĭ bune și robuste rase de caĭ, a raseĭ anume formată în occident pentru lucrul pămîntuluĭ.*

4) *Inființarea de tot felul de concursurĭ agricole și darea de tot felul de încurajărĭ proprietarilor și țăranilor din regiunile unde nu s'aŭ introdus încă mașinile agricole.*

5) *Facerea cît maĭ repede a uneĭ numeroase rețele de șosele bune.*

In numărul viitor vom vorbi despre comerțul cu pieĭ și despre tăbăcăriĭ.

I. Theodorescu.

IN PREAJMA SCRISORILOR

Intr'o piesă de teatru o scrisoare venită la timp e adesea un *truc* necesar pentru scurtarea acțiuniĭ; în piesele proaste însă s'a făcut și se face un abuz atît de caraghioz cu acest *truc*, în cît de sigur că azĭ un autor dramatic care se respectă s'ar sfii să-l maĭ întrebuințeze chiar și cu potriveală.

In politică de asemenea, o scrisoare de multe orĭ poate să salveze saŭ să compromită o situațiune; prea multe scrisorĭ însă se poate întîmpla să-țĭ ducă gîndul și de aci la farsele proaste de la teatru.

Așa de pildă avem drama politică zisă «Afacerea Lahovary». Autoriĭ eĭ, D-niĭ V. A. Urechiă și V. C. A. Rosetti aŭ întrecut și pe decemvirul farsor Em. Antonescu; ăsta în drama luĭ maĭ avea și pumnal și otravă,—D-niĭ Urechiă-Rosetti însă, n'aŭ de cît scrisorĭ misterioase.

Una e de la o *persoană*; alta *există*; altele nu s'aŭ primit de Vasile Alexandrescu Urechiă, ci de Urechiă Alexandrescu Vasile, — și farsa dramatică urmează înainte pe tema asta.

Partea adversă, Ion Lahovary n'are scrisorĭ. Pîn'acum n'a produs în drama asta de cît o telegramă. Dar, dacă va asculta de sfatul pe care i-l dă *Naționalul* de erĭ, nu vom pierde nimic așteptînd.

Ce zice *Naționalul*?

Să producă și D. Ion Lahovary de ex. o scrisoare a directoruluĭ ziaruluĭ *Débats* saŭ scrisorĭ de la directoriĭ celor-l'alte ziare din Paris...

Ideia nu e rea de loc. Chestia s'ar simplifica numaĭ de cît: Avețĭ *scrisorĭ*? Am și eŭ. Sîntem chit.

Rnd.

INDUSTRIA PETROLULUI

Regiunile petrolifere — Exploatarea puțurilor.—Cartelul de exploatare — Exportul petroluluĭ.

Regiunile petrolifere

O lucrare interesantă a apărut acum cîte-va zile asupra *Petrolului*, daiorită d-luĭ colonel A. A. Budișteanu.

D. Budișteanu relevă toate studiile făcute de specialiștiĭ francezĭ și germanĭ asupra regiunilor petrolifere din țară seproducînd chiar cîte-va constatărĭ din lucrările lor, din lucrările specialiștilor F, Huc, Henry Deutsh, M. A. Grand, H. Coquand profesorul Giovani Capellini, profesorul Bianconi, Foucault, Paul, Dr. Fietze, etc.

Atît din cercetările acestora, cît și din cercetările D-luĭ colonel Budișteanu rezultă că avem terenurĭ întinse petrolifere, carĭ se întind din județul Dîmbovița prin județele Prahova și Buzăŭ pînă în județul Bacăŭ. Si cu toate aceste în întreaga țară abia sînt vre-o 200 de puțurĭ de petroleŭ în exploatare, anume în Baicoiĭ, Cîmpina, Sărata, Glodenĭ, Solouțĭ și Moineștĭ. Pe cîtă vreme în Pensylvania (America) sînt vr'o 25,000 de puțurĭ, carĭ produc pe an șease miliarde patru sute de milioane de litri de petrol; în Caucazia sînt peste 15,000 de puțurĭ carĭ produc anual 165 de milioane de pudurĭ de petrol (un pud are 16 kilograme); în Galiția sînt de asemenĭ cîte-va miĭ de puțurĭ.

Exploatarea puțurilor

Și cu toată bogăția regiunilor noastre petrolifere, nu producem de cît o cantitate relativ foarte mică de petrol.

Causele care opresc desvoltarea industrieĭ și a comerțuluĭ de petrol în țară sînt multiple. Cauza principală este, însă, că exploatarea se face în mod primitiv. In genere puțurile se sapă saŭ se perforează pe locurĭ alese, fără nicĭ o explorare specială, fără nicĭ o considerație geologică. Apoĭ din cauza micilor adîncimĭ ale puțurilor nu se ajunge la stratele petrolifere cele maĭ bogate și prin urmare producțiunea lor este neînsemnată și de mică durată.

Puțurile noastre cele maĭ adînci, abia aŭ ajuns la o adîncime de 120 de metri, pe cîtă vreme puțurile din Galiția, Caucazia și Pensylvania aŭ ajuns la o adîncime de 200—600 de metri, așa că ele produc în termen mediu peste 25,000 de litri în 24 de ore. La noĭ în țară numaĭ un singur puț din Ialomița al societățeĭ de petrol a ajuns la o adîncime de peste 300 metri producînd aproape 1000 de litri do petrol pe zi. Societatea făcînd exploaterea după sistemul american, vrea să ajungă la o adîncime de 600 metriĭ; sperînd astfel să dea de un strat bogat petrolifer.

Producțiunea de petrol

Avem petrol să îndestulăm Europa întreagă cu petrol de lampă și cu toate astea nu îndestulăm nicĭ consumațiunea noastră internă, din cauza concurențeĭ petroluluĭ rafinat străin care intră în țară.

Avem petrol spre a fi întrebuințat cu avantaj ca combustibil saŭ ca forță motrice în diferite mașinĭ, dar nu se face nicĭ o întrebuințare de dînsul, din cauza cărbunilor de pămînt ce se importă la noĭ fără taxe vamale.

Avem petrol destul pentru a extrage din el gazul aeriform cu care s'ar putea ilumina orașele, dar nicĭ aceasta nu se face din cauza concurențeĭ cărbunilor.

Exportul petroluluĭ

Pentru a încuragia industria petroluluĭ statul ar trebui să intervie asigurînd în primul rînd un debușeŭ în străinătate pentru exportul petroluluĭ. Căile ferate ar trebui să reducă taxele de transport, să construiască liniĭ ferate pînă în localitățile unde se fac exploatările de petrol, să construiască vagoane citerne îndestulătoare pentru a înlesni transportul, iar statul să construiască vapoare citerne pe Dunăre și pe Marea Neagră.

Export se face și acum, anume se face export de țițeiŭ pentru fabricele de rafinerie de petrol din Brașov, Orșova și Budapesta. Ast-fel se exportează pe an peste 2000 de vagoane, carĭ reprezintă o sumă de aproape un milion de leĭ.

S'ar face și maĭ mult export, dacă n'ar fi atît de marĭ mizeriile de transport pe C. F. R.

Cartelul de exploatare

Cu atît maĭ vîrtos ar trebui să intervie statul, că proprietariĭ puțurilor din Pensylvania și din Caucazia, caută a forma un cartel, împărțind universul în două, pentru a monopoliza eĭ singurĭ întreaga consumație de petrol. Și acest cartel ar zdrobi întreaga noastră industrie de petrol.

Inf.

Cronică Teatrală

Sfîrșitul Sodomeĭ

Sintem în Berlin. In casa D-neĭ Adah Barcinowsky se 'ntîlnește societatea pe care Francezii au numit-o *demi monde*, precum și un însemnat număr de artiștĭ. Dintre aceștia, Willy Ianikov e favoritul D-neĭ Adah, care-l întreține. Toată lumea nu vorbește de cît de asta, deși D-na Barcinowsky caută să ascundă lucrurile. Ea a cumpărat de la favoritul eĭ tabloul luĭ *Sfîrșitul Sodomeĭ*.

Ca să scape de gura lumiĭ, D-na Adah vrea să 'nsoare pe Willy cu nepoata eĭ Kitty, cu care locuiește și va locui în aceeași casă.

Willy are momente în care 'șĭ dă seama de situația luĭ ridiculă. Maĭ ales după ce, intervine colegu-ĭ Riemann și-ĭ arată cît e de imoral modu-ĭ de traĭŭ, Willy hotărăște *să se purifice.*

Părințiĭ luĭ sînt oamenĭ săracĭ. In casa lor eĭ îngrijesc maĭ mulțĭ copiĭ carĭ urmează la școală. Se disting între eĭ : D-șoara Clara, fiica fostuluĭ maestru de pictură al luĭ Willy, și tînărul Kramer, care are o adorație pentru Willy.

Intr'o zi, gîndind la purificarea luĭ, Willy constată că Kramer ĭubește pe Clara. El se hotărașta să vorbească feteĭ și să o convingă că Kramer merită ĭubirea asta. Dar.., cînd începe a vorbi cu Clara, copilă castă, Willy uită de Kramer și pledează pentru el. Clara îl ĭubește și ea...

Tocmaĭ atuncĭ apare D-na Adah, care a mobilat un atelier elegant pentru Willy. Ea vine, însoțită de Kitty nepoata eĭ, ca să obție de la părințiĭ ĭubituluĭ consimțimîntul căsătorieĭ luĭ cu nepoata.

Mama consimte. Și, pe cînd D-na Adah scrie o invitație la o serată, bătrîna îĭ recunoaște scrisul, după scrisorile de dragoste pe care ea le văzuse la Willy. Ea înțelege atuncĭ pentru ce D-na Adah poartă atîta interes luĭ Willy,— și se opune la căsătorie. Dar D-na Adah o convinge că e vorba de fericirea luĭ Willy și numaĭ ast-fel consimte bătrîna.

Intr'o noapte, Willy vine de la bal. E amețit, — și intră în camera bieteĭ Clara....

A doua zi e vorba, totuși, să se facă logodna luĭ cu Kitty. După multe sforțărĭ și scrupulurĭ de conștiință, el se 'nvoiește să vorbească cu nepoata. Vorbind cu ea, constată că-ĭ o natură bună și că'l iubește. Uită de Clara și crede că se va purifica prin Kitty.

Se 'ntîmplă însă că mama luĭ Willy spune feteĭ că Willy trăiește cu D-na Adah. Aci e o admirabilă scenă. Kitty fuge desperată pe stradă...

Willy o urmărește, o prinde, o quasihipnotizează și o duce în atelierul mobilat de D-na Adah. Pe cînd eĭ vorbesc, pe cînd Willy socotește că o lume nouă se deschide în fața luĭ, — intră studentul Kramer: el aduce pe Clara moartă. Clara se aruncase în canal.

Sfîrșitul? Kitty înțelege tot, și fuge. Willy vrea să facă portretul Clareĭ moartă, dar nu maĭ are putere, — moare...

* * *

Rezumatul acesta e cît se poate de palid, fiind dat că piesa e plină de acțiune.

De alt-fel, nu putem vorbi aci despre piesă, căreia-ĭ vom rezerva vre-o dată un studiŭ special. E o dramă modernă admirabilă, care zugrăvește moravurile societățiĭ noastre. Dacă lăsăm de o parte că ea e plină de reminiscențe, precum *Demi-monde* de Al. Dumas, *Fumée* de *Turghenieff*, ceva din *L'Œuvre* de Zola și din *Marele Galeoto*, — necontestabil, *Sfîrșitul Sodomeĭ* e nu numaĭ un frumos studiu de psichologie socială, dar și o piesă de multă forță dramatică.

Inc'o dată însă, aci n'avem loc să vorbim despre piesă.

Traducerea făcută de D. A. Safir e destul de slabă; iar tăieturile operate sînt niște adevărate crime. D. Safir traduce tot mereŭ pe *ungezogen* prin nerușinat, ceea-ce dă o notă cu totul falșă feteĭ care spune vorba asta. Altă dată, cînd Ianikow bătrînul, se plînge că nu-șĭ poate pune cizmele, femeea luĭ îĭ spune: *Du weisst ja, das du das nicht mehr kannst*; iar D. Safir traduce: «*Nu știĭ că... nu maĭ poțĭ?*» ceea-ce stîrnește un rîs omeric în sală.

S'aŭ făcut însă în piesă două modificărĭ, care strică tot rostul. La actul al doilea, cortina se ridică cu vorbele luĭ Willy: *purificat! purificat!* Maĭ întîiŭ, a traduce *Reinheit* prin *purificat*, însemnează a nu înțelege rostul aceleĭ situațiĭ.

In partea care s'a suprimat, Riemann vorbește luĭ Willy și 'l convinge că trebue să scape din atmosfera 'n care trăiește. Vorbele luĭ Riemann, amintirile pe care el le deșteaptă în sufletul luĭ Willy, îl fac să rămîie pe gîndurĭ; el ar dori să scape, dar nu se simte destul de curagios și nu maĭ are încredere în puterea luĭ de muncă. Atuncĭ, — gîndindu-se la Riemann, — el rostește cu îndoială, cu ironie, cu sete, vorbele *purificare! purificare!* (*Reinheit, Reinheit!*)

Suprimîndu-se partea asta, publicul nu maĭ înțelege pentru ce în sufletul luĭ Willy se operează o schimbare atît de vie. Cît pentru *purificat!* în loc de *purificare*, e un non-sens și maĭ mare.

O altă modificare de prost gust s'a făcut la actul final.

Cortina se ridică. Kitty e întinsă pe o canapea și Willy îĭ vorbește. Scena aceasta a fost răŭ interpretată de D-na Romanescu, tocmaĭ din cauza modificăriĭ. In Sudermann, cortina reprezintă chĭar momentul cînd Willy introduce pe Kitti în atelierul luĭ, aproape hipnotizată... In actul al patrulea, Willi văzînd că Kitty a fugit, aleargă după ea zicînd:

— *S'a tot zis că am farmec asupra femeilor. De data asta vreaŭ să probez!*

Vorbele astea aŭ un rost. In adevăr, Willy aleargă după Kitty, o prinde și o duce cum am zis, aproape hipnotizată în atelierul luĭ. Făcînd să se ridice cortina tocmaĭ în momentul cînd Kitty urmează după Willy inconștientă, fără voĭa eĭ, Sudermann a vroit să arate tocmaĭ farmecul pe care Willy îl avea cu adevărat asupra femeilor.

Scena a staa fost suprimată. Și foarte răŭ s'a făcut, căcĭ atuncĭ publicul nu maĭ înțelege pentru ce Kitti, care fuge ca să scape de oroarea ce-ĭ inspiră Willy, se regăsește adormită tocmaĭ în casa acestuia!

Dar ce vroițĭ? Noue Romînilor ni se pare că avem dreptul *să îndreptăm* pe toțĭ autoriĭ străinĭ...

* * *

Articolul e prea lung dejà. Fiind-că însă piesa e de o mare valoare literară, îmĭ rezerv dreptul de a reveni în numărul de mîine asupra moduluĭ cum ea a fost interpretată. Căcĭ rare-orĭ artiștiĭ vor avea ocazie, ca în piesa aceasta, să arate tot talentul de care dispun.

Quidam.

INFORMAȚIUNI

D. colonel Capșa, prefectul politieĭ Capitaleĭ, a înaintat un raport D-luĭ Catargiu, recomandînd numirea D-luĭ Victor Baranga, directorul prefectureĭ din Olt, în postul de inspector polițienesc in locul D-luĭ Nicu Catargiu.

In contra aceșteĭ numirĭ ridicîndu-se maĭ mulțĭ conservatorĭ fruntașĭ, e probabil că D. L. Catargiu va renunța la această numire în favorul D-luĭ Episcopescu, actual comisar clasa I.

Numărul elevilor la școala normală de învățătorĭ din Craiova sporindu-se prin înființarea uneĭ nouĭ clase, ministerul școalelor a închiriat și a amenajat în Craiova casele Bucureșteanu în care s'a și mutat internatul.

Transformarea fostuluĭ liceŭ național din Iașĭ în școală de Belle-arte, s'a îndeplinit.

Mînăstirea Polovracĭ precum și chiliile călugărilor s'aŭ învelit din noŭ. Recepțiunea lucrărilor a fost făcută de D. arhitect Dobrescu.

Tot D-sa va face în ziua de 31 Octombrie, recepția lucrărilor făcute la Catedrală și la Seminar în orașul Roman.

Comitetul executiv al Ligeĭ Culturale a fost convocat pe ierĭ pentru a lua o decisiune în privința invităreĭ ce i-aŭ adresat studențiĭ în privința participăreĭ Ligeĭ la meetingul național de la 8 Noembre.

Comitetul nefiind în număr, n'a putut să ia nicĭ o hotărîre. E aproape sigur, însă, că Liga nu vrea să se maĭ amestece în agitațiile studențeștĭ și nu va lua parte la meeting.

Astăzĭ se ține la ministerul domeniilor o licitație pentru rearendarea maĭ multor moșiĭ ale statuluĭ pe un termen de cincĭ anĭ, începînd de la 1895.

Pentru un număr de aproape 30 de moșiĭ abia s'aŭ prezintat șeapte concurențĭ, ceea-ce va face pe minister să fixeze o nouă licitație.

Azĭ după amiazĭ se va ține un noŭ consiliŭ de miniștri, pentru a decide în privința disolvăreĭ consiliuluĭ comunal din Brăila.

Revocarea D-luĭ primar V. P. Sassu s'a decis deja și decretul se va semna mîine de Rege.

ENRICO CASTELNUOVO

SPOVEDANIA DORETTEI

(Sfîrșit)

«Numaĭ opoziție peste tot, numaĭ necaz, toate ne la locul lor. Dacă domuul bărbat e cîte odată așa de bun și ne însoțește la o petrecere saŭ la teatru, atuncĭ fața-ĭ e lungă de douĭ cotĭ, cîtă vreme e numaĭ cu noĭ; mutra i se înseninează abia, cînd zărește femeile altora. Noĭ femeile încă sîntem maĭ cîștigate, cînd izbutim să punem la cale o dublă păreche: două femeĭ și doĭ bărbațĭ.

Atuncĭ cel puțin aĭ prilejul să deschizĭ un foc cruciș și asta e lucru atrăgător... Dar vaĭ de noĭ, dacă într'un cerc noĭ sîntem singura femee și în salon se maĭ află afară de bărbatul nostru și alțĭ bărbațĭ. Bărbatul nostru face orĭ-ce distracție cu neputință. El pune pe tapet temele cele maĭ plictisitoare, povestește anecdotele cele maĭ fioroase. Aci se găsește vecĭnic cîte cevà, o glumă, mĭezul, pe care nu-l poate rosti tare; el se apleacă la urechea vecinuluĭ, îĭ șoptește cevà la ureche; atuncĭ veselia ajunge la culme. Domniĭ rîd de țĭ se pare că strănută, un cor întreg de motanĭ cu guturaĭŭ.

— Scumpa mea Doretta, toate astea sînt foarte frumoase și de spirit; dar îmĭ dațĭ voe să fac și eŭ o observație?

— Slobod.

— Dacă bine-voițĭ să urmațĭ așa, nu voiŭ află nicĭ odată ce voiațĭ să-mĭ împărtășițĭ... Ne pĭerdem drumul și cărarea.

— Eștĭ nedrept față cu mine. Poate cine-và povesti maĭ pe scurt? Dar să mă grăbesc. Cunoștĭ acum mediul în care mă aflam, cînd am văzut pe Baraldi pentru întîia oară. Era de neapărată nevoe ca să descriŭ acest mediŭ. Poțĭ să-țĭ închipueștĭ cît se plictisea și el. Literatul îl înfundase într'un colț: acolo-ĭ citea versurile sale. Susținea cu siguranță că Baraldi e un amic al poezieĭ. In sfîrșit tînărul locotenent veni la mine, după ce izbutise să se cotorosească de chinuitorul săŭ, El îmĭ descrise cu culorĭ viĭ situația grozavă, de care tocmaĭ scăpase. Inchinătorul luĭ Apollo își ținea bărbia cu degetul cel gros și cu cel arătător ale mîĭneĭ drepte și, fie că focul cu care el recita fu de vină, fie că nu voĭa ca ceĭ-l'alțĭ să-ĭ audă glasul, destul că se apropiase așa de mult de Baraldi în cît acesta-ĭ simți nu numaĭ resuflarea, dar ii... alt-ceva, El spunea că i se păruse că se află lîngă o fîntînă țîșnitoare, care-șĭ împrăștie apa așa de fin, în cît trece prin hainele celor dinprejur... Rîserăm maĭ întîĭŭ de poet, pe urmă de cele-l'alte juvaerurĭ ale adunăreĭ... Așa petrecurăm foarte bine și totul ar fi fost foarte frumos, dacă bărbatu-meŭ nu s'ar fi aflat în salon. Ce maĭ privirĭ! N'o să le uit nicĭ odată! Poate că ar fi dorit ca să mă înrrețin cu dînsul maĭ bine? In ziua următoare, Baraldi își trimise cartea de vizită: «Ludovico Baraldi, locotenent de geniŭ». Intr'un colț, coroana de conte. Dar asta mă lăsă rece. Cine n'are acuma o coroană de conte? Ele sînt tipărite dinainte pe toate cărțile de vizită. In cursul săptămîneĭ, Baraldi fu așa de politicos și veni singur la mine.

Asta era datoria luĭ. De alt-fel nu mă găsi singură. Eŭ aveam mosafirĭ: D-na Rinucci se afla la mine, știĭ signor Anselmo: cea cu ochiul de sticlă și cu talia de cauciuc. Mi se afirmă că într'una din zile și-a pierdut talia pe drum. Se poate. Dar ce-mĭ pasă mie? Scurt și cuprinzător, vezĭ că nu era o întîlnire între patru ochĭ. Dar D-na Rinucci e rea de gură; ea și-a dat drumul gureĭ, îndată ce a plecat de la mine. Dacă te-aĭ lua după dînsa, aĭ crede că mĭ-am dat întîlnire cu locotenentul în Cascine.

Asemenea palavre nu pot născoci, de sigur, de cît numaĭ muerile bătrîne și urîte.

Adevărat este, că eŭ am spus luĭ Rinucci că vizitez foarte des Cascinele, de cîte orĭ staŭ maĭ multă vreme în Florența... La dracu! doar trebue să vorbeștĭ de ceva!

Ce sînt eŭ de vină, dacă pentru dînsul ora patru e cea maĭ potrivită pentru primblare? Eŭ m'am dus cu trăsura la Cascine; el s'a dus pe jos și știĭ D-ta singur, că nimenĭ nu găsește de zis ceva, cînd pietoniĭ se apropie de trăsurĭ și vorbesc cu cunoscuțiĭ lor. O singură dată m'am dat jos din trăsură. Voiam să fac ceva mișcare și am făcut o mică primblare...

— Cu locotenentul?

— Da; cu locotenentul. Inchipuește-țĭ groaza mea, cînd am zărit pe marchiza Dal Pozzo, care, beată de fericire și de dragoste, se primbla la braț cu un Domn bine cunoscut pe o alee laterală! Cavalerul eĭ e deputat și ar fi făcut maĭ cuminte, dacă s'ar fi dus la Roma, unde camera nu e nicĭ o dată în număr... Dar eŭ din principiŭ nu mă amestec în treburile altora... Mi se pare că ne-am primblat cel mult zece minute... Și urmările? Grozave; maĭ întîiŭ — poruncă să nu mă maĭ duc nicĭ o dată la ceasurile patru la Cascine; al doilea, — ordin să plec îndată la Bologna pentru cîte-va săptămînĭ în familie. Acuma iar vine un *casus belli*: peste opt zile Baraldi se afla și el în Bologna. Sînt eŭ răspunzătoare pentru asta? Sînt eŭ căpitanul luĭ? Nu poate orĭ-cine călători cînd și încotro îĭ place? Trenul doar e pentru toată lumea!

«...Buna mea soacră mĭ-a scris, firește, o scrisoare chilometrică, plină de morală și de virtute; tocmaĭ *ea* ar avea maĭ puțin de cît orĭ cine dreptul de a ținea asemenea predicĭ. Să se gîndească numaĭ la tinerețea eĭ... Pentru că, să vezĭ, signor Anselmo, e lucru de necrezut, dar soacră-mea a fost și ea o dată tînără...

In momentul acesta ceasul de pe cămin începu să sune.

— Treĭ ore. Așa e? întrebă Doretta.

— Nu. Patru.

— Patru? Oroare. Nu maĭ pot sta o clipă... ...Trăsura mă așteaptă de la treĭ și jumătate.

— Dar, Doretto, spune-mĭ numaĭ...

— Altă dată. Azĭ e cu neputință... Mi-aĭ auzit doar spovedania.

— Da, copila mea; dar pînă acum mĭ-aĭ destăinuit numaĭ păcatele altora... Ale D-tale.

— Ale mele sînt așa de micĭ, încît merită absoluție desăvîrșită. Sper cu încredere, că și părințiĭ meĭ vor recunoaște asta.

— Un moment.

— Nicĭ o secundă. Ițĭ mulțămesc, signor Anselmo. La revedere.

Doretta fugi din odae, sprintenă ca o rîndunică; iar duhovnicul eĭ rămase singur cu buzele umflate și încremenit.

ȘTIRI MARUNTE

Medic de copiĭ. — D. dr. Steinhart întorcîndu-se din streinătate, s'a stabilit în Capitală. Ca vechiŭ și distins intern al spitaluluĭ de copiĭ, D-sa s'a specializat în boalele de copiĭ, și decĭ, stabilirea D-sale în Capitală nu poate de cît să bucure lumea copiilor suferinzĭ, maĭ ales acum cînd epidemiile sînt atît de frecuente și numărul specialiștilor atît de restrîns.

* * *

La Morgă. — De treĭ zile se află expus un cadavru la morgă, care a fost găsit în tîrgul moșilor.

Pînă acum încă nu s'a putut stabili nicĭ măcar identitatea acestuĭ om care, după toate aparențele, a fost victima unuĭ omor. Cît despre ucigaș... poliția are altă treabă.

* * *

Licențiațĭ în litere. — In zilele de 28 și 29 l. c. și-aŭ susținut cu succes tezele de licență în litere D-niĭ: C. Litzica, Longinescu, Negulescu și D-ra Elena B. Popovicĭ.

* * *

Ateneul. — Direcțiunea și redacțiunea revisteĭ *Ateneul Romîn* s'aŭ mutat: 94, strada Romană.

DARI DE SEAMA

Alcoolism și criminalitate

La deschiderea nouluĭ an judecătoresc la Curtea din Galați, procurorul general Bastake, acel care s'a făcut faimos prin mîrșava sa purtare în chestia rescoalelor săteștĭ de astă primăvară, a luat ca temă a cuvîntăreĭ sale importanta chestie a *Criminalitățiĭ și Alcoolismuluĭ*.

Discursul săŭ conținînd o sumă de date statistice importante, vom căuta să-l resumăm, cu toată repulziunea ce ne inspiră purtarea magistratuluĭ.

Alcoolizmul în trecut și prezent

Chestia alcoolismuluĭ a atras în tot-d'a-una atenția oamenilor de stat și a sociologilor.

Abusul băuturilor fermentate nu-ĭ însă apanagiul civilizațieĭ moderne, eĭ-l întîlnim la cele maĭ vechĭ popoare. D. Bastake ne citează din legislațiile a o sumă de popoare din anticitate, măsurile edictate pentru pedepsirea acestuĭ viciŭ. Ele fură însă neputincioase în combaterea răuluĭ, care din potrivă cu timpul luă din ce în ce maĭ marĭ proporțiĭ.

In secolul XI-lea Arabiĭ descoperă mijlocul de a obține alcoolul prin destilarea vinuluĭ; în secolul XVIII se află mijlocul de a-l extrage din cereale, cartofĭ și sfecle, așa că el se eftinește și în măsură consumațiunea luĭ se întinde.

Astăzĭ în urma descoperirilor moderne producțiunea alcooluluĭ a crescut enorm, și consumația luĭ a devenit excesivă. Alcoolismul a ajuns azĭ un adevărat flagel și cel maĭ periculos: «flagel pentru individ, căruia îĭ micșorează moralitatea, inteligența, sănătatea, viața și puterea de a procrea; flagel pentru familie în care produce discordia, exemple rele și mizeria; în fine flagel pentru societate, căcĭ contribue prin faptul răspîndireĭ viciuluĭ bețieĭ la degenerarea raseĭ».

Maĭ mult, înrîurirea alcooluluĭ asupra organismuluĭ este colosală: sistemul nervos se sdruncină dînd loc la alienațiunĭ mintale saŭ la impulsiunĭ criminale; memoria, voința, inteligența sînt vătămate; în fine sănătatea morală și fizică slăbește cu totul.

Pe de altă parte, și aicea e o primejdie și maĭ mare, urmele lăsate asupra organismuluĭ sînt ereditar transmisibile, transmițîndu-se direct saŭ transformîndu-se pentru a da loc la tot feluĭ de bolĭ, accentuîndu-se tot maĭ tare din generație în generație, pînă ajunge individul la cea maĭ completă degenerescență.

FOIȚA ZIARULUĬ *ADEVARUL*

5

ALEXANDRU PUȘKIN

VISCOLUL

«Viscolea mereŭ. De o-dată văzuĭŭ în depărtare licărind o lumină și noĭ ne îndreptarăm într'acolo. Ne apropiam de un sat. In biserica de lemn, a căreĭ ușă era deschisă, ardea o lumînare. Afară stăteaŭ maĭ multe săniĭ și dinaintea ușeĭ umblaŭ încolo și încoace maĭ mulțĭ oamenĭ.

«—Incoace, încoace! strigară maĭ multe glasurĭ.

«Eŭ porunciĭŭ vizitiuluĭ să mîe într'acolo.

«— Dragul meŭ, îmĭ strigă cine-va, ne aĭ făcut să te așteptăm mult. Mireasa a leșinat; popa nu maĭ știe ce să facă și noĭ eram gata să ne întoarcem pe acasă. Dar dă-te jos, repede!

«Eŭ mă dăduĭŭ jos din sanie, tăcut și intraĭ în biserică, unde două saŭ treĭ lumînărĭ aruncaŭ o lumină slabă. O fată tînără ședea pe o bancă într'un colț întunecos, alta stătea lîngă dînsa și-ĭ freca tîmplele.

«— Slavă ție Doamne, zise cea din urmă, bine că aĭ venit odată! Aĭ ucis-o aproape pe cuconița!

«Acuma popa cel bătrîn se apropiă de mine și întrebă:

«— Voițĭ ca să începem?

«— Incepețĭ, începețĭ, părințele, răspunseĭ eŭ distrat.

«Ridicară pe fată. Ea nu mi se păru de loc urîtă... Ce ușurință neînțeleasă și neiertată!... Eŭ îngenunchiaĭ lîngă dînsa dinaintea altaruluĭ; popa se grăbi; treĭ bărbațĭ și slujnica eĭ sprijineaŭ pe mireasă și eraŭ ocupațĭ numaĭ cu dînsa. Furăm cununațĭ. — Sărutați-vă! ni-se spuse. Femeea mea îmĭ arătă fața-ĭ palidă, eŭ tocmaĭ voiam s'o sărut... de o dată ea strigă:

«— A!... nu-ĭ el! Nu-ĭ el!

«Și după asta își pierdu cunoștințele. Martoriĭ se uitaŭ la mine înlemnițĭ. Eŭ mă întorseĭ, părăsiĭŭ biserica fără a întîmpina vre-o opunere, mă aruncaĭ în sanie și strigaĭ vizitiuluĭ: —Mînă! mînă!»

Doamne! — strigă Maria Gavrilovna, și D-ta nu știĭ ce s'a făcut biata D-tale femee?

— Nu, răspunse Burmin, nu știŭ măcar cum se chiamă satul în care am fost cununat. Nu-mĭ aduc aminte nicĭ de stația, din care am pornit. Și pe vremea aceea dădeam așa de puțină importanță fapteĭ mele criminale, în cît după plecarea din biserică adormiĭŭ și abia a doua zi dimineața, cînd ne apropiam de a treia stație, m'am trezit. Feciorul, care mă însoțea atuncĭ, a murit în marș, așa că sînt lipsit și de speranța de a descoperi pe aceea, pe care am necinstit-o cu atîta cruzime și care e acum așa de crud răzbunată.

— Doamne, Doamne! strigă Maria frîngîndu-șĭ mîĭnele; va să zică D-ta aĭ fost acela! Și nu m'aĭ maĭ cunoscut?

Burmin îngălbeni... și căzu în genunchĭ dinaintea eĭ.

(SFÎRȘIT)

BIBLIOGRAFIE

A apărut.

IUBITA

roman de *Traian Demetrescu*

în editura *Samitca* din Craiova. Prețul unuĭ ex. 2 leĭ; pe hîrtie velină 3.50, legat cu poleitură specială 6.

In aceiași editură vor apărea în curînd: *Glume și Poveștĭ* de Dumitru Stăncescu, *Poezii* de Virgiliŭ N. Cișman, etc.

BURSA DE BUCURESTI

Cursul de la 29 (10) Octombre

5% Renta r. p.	99¾	Acţ. B. Agricole	125
5% Renta am.	96¼	Dacia-Romînia	357
5% „ (92—93)	97¼	Naţionala	380
4% „ am.	82¾	Patria	105
6% Oblig. rur.	100¾	Construcţiĭ	110
Pensiuni	272	**SCHIMB**	
5% Obl. c. Buc.	85	Londra	25.35.32½
5% „ (1890)	86⅜	Paris	100.85.75
5% Fonc. rur.	87⅞	Viena	204½.03
6% „ urb.	99	Berlin	124.35.80
5% „ „	82	Belgia	100.
5% „ „ Iaşĭ	74¼	Scont B. a.	6
6% Obl. bazalt	97	Avans. „ v.	7
Banca Naţ.	1450	„ C. dep.	7½

Date statistice

Pentru toate aceste efecte ale alcoolismuluĭ, datele statistice pun în lumină lucrurĭ uĭmitoare.

Iată cîte-va din cele date de D. Bastake:

1) *Pentru alienaţiile mintale.* — In Anglia din 12.007 cazurĭ observate de un alienist 1799 eraŭ datorite alcoolismuluĭ. In Franţa după Morel din 1000 alienaţĭ, 200 cazurĭ eraŭ datorite alcoolismuluĭ; iar Dr. Planès din observaţiile făcute de la 1872—1885. a constatat din 32.000 nebunĭ, că eraŭ 5063 bărbaţĭ şi 818 femeĭ la carĭ nebunia era datorită alcoolismuluĭ.

Proporţia aceasta chiar creşte cu timpul. Astfel la ospiciul Bicêtre la 1855 proporţia era de 12.78% şi la 62 s'a urcat la 25.24%.

2) *Delicte şi crime.* — In Belgia proporţia crimelor datorite alcoolismuluĭ e de 27—30%.

In Germania după o statistică din 1884 se aflaŭ:

Din totalul deţinuţilor	54%	alcoolicĭ
Dintre asasinĭ	46%	„
Omucizĭ	63%	„
Condamnaţĭ pentru lovirĭ	74%	„
Acuzaţĭ de violare	66%	„
Atentate la bunele moravurĭ	77%	„

In Franţa în 1888, din 2950 condamnaţĭ, eraŭ 2124 alcoolicĭ, adică 72%, în care recidiviştiĭ intraŭ pentru suma de 78%.

3) *Decese.* — In Anglia peste 50.000 suflete cad în fie-care an victimele alcoolismuluĭ. — In Franţa Dr. Legrain observînd 819 descendenţĭ din familiĭ alcoolice a găsit:

37 naşterĭ înainte de termen.
16 morţĭ născuţĭ
121 mortalităţĭ precoce.
38 cazurĭ debilitate favorabile tuberculozeĭ.
55 cazurĭ tuberculoză declarată.
145 cazurĭ alienaţie mintală cu delir.
412 indivizĭ din 819 ceea-ce face 50%.

4) *Baniĭ ce se cheltuesc pe alcool.* — In Franţa există azĭ peste 400,000 circiumĭ. In Anglia şi alte multe state, numărul acesta este depăşit.

O statistică arată că în aniĭ 73—75, foarte prosperĭ pentru Anglia, salariile lucrătorilor aŭ întrecut cu 3 miliarde leĭ salariile căpătate înainte de războiul franco-german. S'a cercetat ce s'a făcut acest spor de avuţie şi s'a găsit că poporul englez cheltuise pentru consumarea băuturilor spirtoase:

De la 1867—70 . . . . 11½ miliarde.
„ „ 1873—76 . . . . 14½ „

Sporul fusese decĭ băut de poporul englez.

Acelaşĭ lucru în Belgia pentru plusul de proprietate dintre aniĭ 66—69, de 429 milioane, care s'a băut tot.

Faţă cu aceste rezultate cumplite, în toate statele civilizate a început o luptă crîncenă în potriva alcoolismuluĭ. In Anglia, Franţa, Statele-Unite s'aŭ creat societăţĭ de temperanţă, care aŭ dat cele maĭ frumoase rezultate şi s'a început a lua felurite măsurĭ legale.

Beţia şi responsabilitatea legală

In ceea-ce priveşte beţia, din punctul de vedere juridic se pune următoarea întrebare:

Fiind dat că legea penală nu socoteşte ca crimă faptul *săvîrşit în stare de smintire saŭ în orĭ care altă stare de pierderea usuluĭ raţiuneĭ, prin cauze independente de voinţa autoruluĭ*, beţia poate fi asimilată cu nebunia. Adică cu alte cuvinte, autorul, poate fi considerat ca neresponsabil. Geĭ maĭ mulţĭ jurisconsulţĭ spun că da, de oare-ce el n'are nicĭ voinţa, nicĭ conştiinţa actuluĭ.

Mediciĭ legiştĭ însă susţin că dacă beţivul s'a pus într'o stare analoagă nebunieĭ, el a voit-o, a provocat-o cu ştiinţă, decĭ nu poate fi apărat de răspundere ca în cazul nebunieĭ, că nu e *nebun cine voeşte*. Şi acest mod de a vedea a fost admis şi de jurisprudenţa franceză.

In fine e o părere intermediară la care se raliază şi procurorul Curţeĭ de Galaţĭ, care nu admite beţia ca scuză *de plano*, însă cere ca de cîte orĭ beţia va fi invocată de prevenit, să se puie juraţilor chestia dacă a lucrat cu discernămînt. In caz cînd juriul răspunde negativ, acuzatul nu poate fi pedepsit de cît cu pedeapsa prevăzută de lege în potriva beţieĭ.

Legiuirĭ în potriva alcoolismuluĭ

Toate împrejurările amintite aŭ trebuit să mişte pe legiuitor, făcîndu-l să se preocupe de luarea unor măsurĭ de apărare a societăţeĭ în potriva alcolismuluĭ. Iată principalele măsurĭ luate: D'intîĭ în toate statele europene, afară de Belgia şi Olanda, dreptul de a deschide circiumĭ a fost supus necesităţeĭ de a obţine o autorizare prealabilă din partea administraţieĭ: autorizare revocabilă şi care se dă numaĭ în certe condiţiĭ.

In Austria administraţia are dreptul de a aprecia necesitatea înfiinţăreĭ circiumeĭ după trebuinţele populaţieĭ. Orele deschidereĭ şi închidereĭ sînt asemenea reglementate de administraţie.

In multe părţĭ, legea prevede că pentru cheltuelile făcute de credit circiumariĭ n'au acţiune. In Rusia circiumariĭ trebue să despăgubească pe beţivul care a fost lăsat să plece în stradă, şi i s'a furat ceva în drum saŭ i s'a întîmplat ceva dăunător. In cele maĭ multe state n'aŭ voe să primească copiĭ.

In fine beţia prin legĭ speciale e aspru pedepsită. Aşa în Austria închisoare pînă la o lună şi 50 florinĭ amendă, iar după treĭ pedepse într'un an, i se interzice dreptul de a maĭ intra în circiumĭ. In Elveţia asemene închisoare şi amendă dar maĭ mică; în unele cantoane beţiviĭ incorigibilĭ se internează în asilurĭ speciale; iar în altele sînt puşĭ sub interdicţia civilă.

In Germania închisoarea e de la o zi la 6 săptămînĭ.

In Franţa, prin legea din 73, asemenea se pedepsesc indiviziĭ găsiţĭ beţĭ, cu pedepse agravate în caz de recidivă, aşa că la a treia recidivă îşĭ pierde drepturile cetăţeneştĭ. Asemene se pedepsesc circiumariĭ carĭ daŭ de băut beţivilor. Din cifrele date de D. Bastache nu se vede de loc ca această lege să fi stavilit beţia.

Chestiunea fiind foarte importantă, vom urma cu darea de seamă.

Circiob.

PLÎNGERI

Lipitorile satelor. — Primim din partea maĭ multor locuitorĭ din plaiul Sovistea, judeţul Argeş, plîngerea că ajutorul-copist al judecătorieĭ de pace de acolo, Pantazescu, practică pe o scară foarte întinsă sfănţuirea împricinaţilor, impunîndu-le taxe în folosul săŭ pentru scoaterĭ de hotărîrĭ, petiţiĭ, etc. — Judecătorul cunoaşte, însă tolerează aceste abuzurĭ, alungînd cu înjurăturĭ pe bieţiĭ ţăranĭ carĭ reclamă la dînsul împotriva copistuluĭ-lipitoare. — Recomandăm această plîngere celor în drept.

ŞTIRI COMERCIALE

Protestele de la 28 Octombre 1894

Căpitan G. Rădulescu, str. Dorobanţilor 44, leĭ 2000; Maior V. Poenaru, Sculptureĭ 18, leĭ 3000; Petcu Dumitrescu, Bulevardul Pache Protopopescu, leĭ 200; A. M. Tomoşoiu, Bucureştĭ, leĭ 400; A. Panţu, Olteniţa, leĭ 422; Florea Şerban, Soseaua Pantelimon, leĭ 1500; H. Fischeln Goldschlegher, Botoşanĭ, leĭ 1300; Hristea Popovicĭ, Adjud, leĭ 227; Irion Bergher, Strada Arteĭ 10, leĭ 500; Ilie A. Patrulea, Cîmpu-Lung, leĭ 591; A. C. Trandafirescu, Ghica-Vodă, 22, leĭ 231; Iosef Kronberg, strada Lipscanĭ, 77, leĭ 2472; Dumitru Trusculescu, str. Doamneĭ, leĭ 361; Costache Apostol, şoseaua Mihaĭ-Bravu, leĭ 146; I. Alexandrescu, str. Lucacĭ, 66, leĭ 200; D. Grigoriu, str. Lipscanĭ, leĭ 370; Moriţ Pariser, Iaşĭ, leĭ 315; Lina Marinescu, Slatina, leĭ 1161; M. Constant, Ţăranĭ, 34, leĭ 300.

Gr. A. Sutzu, Banuluĭ 5, leĭ 572; H. Iohnsohn, Modeĭ 6, leĭ 1300; D. I. Telemacque, Brezoianu, leĭ 3000; T. Scărlătescu, Sfinţĭ-Voevozĭ, leĭ 318; Athanase Ionescu, Vasluĭ, leĭ 1000; Spirea Ionescu, Teilor 118, leĭ 300; M. G. Cantavara, Victorieĭ 59, leĭ 500; Vasilescu Vasile, Berzeĭ, leĭ 100; D. Filip, Rahoveĭ 83, leĭ 500; Mihalache Georgescu, Lăzăreanu 72, leĭ 330; Gheorghe Stan, Rahoveĭ 178, leĭ 570; Ioan Predescu, Rahoveĭ 138 leĭ 1452; Ioniţă Bărbulescu, Isvor 12, leĭ 1000; I. Ţikel, Labirint 22, leĭ 324; Iancu Georgescu, Smîrdan, leĭ 150; Leon Donner, Văcăreştĭ 66, leĭ 400; Jean N. Camfort, Cantemir 21, leĭ 150; Nisim M. Levy, Calafat, leĭ 2000; B. Righel, Şelarĭ 7, leĭ 100; Iosef Kromberg, Lipscanĭ 77, leĭ 489.1987; Căpitan Baldovin, Plantelor 8, leĭ 500; M. Mihelştein, Bulv. Elisabeta 26, leĭ 500; Ch. A. Filitis, Ştirbeĭ-Vodă, leĭ 1000; Irios Berger, Arteĭ 10, leĭ 630.500; M. Petrescu, Rahoveĭ, leĭ 200; Ştefan Molnar, Ghica-Vodă 11, leĭ 200; I. G. Băişoiu, Rahoveĭ 176, leĭ 150; N. N. Ivanovicĭ, Furiilnr 9; leĭ 380; I. Dumitrescu, Bucureştĭ, leĭ 2600; Leopold Lengmontel, Sfinţĭ 51, leĭ 100; V. Constantinescu, Mircea-Vodă 6, leĭ 456; A. S. Stătescu, Lipscanĭ 79, leĭ 135; Alexandru Gănescu, Rahoveĭ 154, leĭ 800; Ilie Vasilescu, Rahoveĭ 154, leĭ 300; Fraţĭ Blat, Carol 169, leĭ 342.

Protestele de la 29 Octombrie 1894

Alex. Genovitz comp., str. Negustorĭ 18, leĭ 500; Ştefan Stoian, Buzeŭ, leĭ 500; Nicolae M. Dragomirescu, Alecsandria, leĭ 837; Th. Serian, Buzăŭ, leĭ 3000; Ana Ardeĭ, str. Tăbăcarĭ, 15, leĭ 250; Israel Braunstein, Piteştĭ, leĭ 200; Talte Dumitriu, Bucureştĭ, leĭ 200; C. Ionescu, str. Icoaneĭ 61, leĭ 600; Căpitan Verzea, str. Cortuluĭ 5, leĭ 600; Herman Iohnson, str. Modeĭ 6. leĭ 1400; Căpitan G. Rădulescu, str. Dorobanţilor 44, leĭ 3000; H. Aron Hansvater, Bacăŭ, leĭ 480; Marcu Ferester & H. Ferester, Hala Vechiturĭ Sft. Vinerĭ, leĭ 300; Nicolae Ion, str. Antim 17, leĭ 200; Sub-Locot. C. Derzeanu, str. Cîmpineanu 36, leĭ 667; Stan Florea & I. Constantin, Piaţa Bibescu Vodă 3, leĭ 200; M. Zaherman, str. Vîntuluĭ 8, leĭ 2720.

* * *

Delegaţĭ aĭ creditorilor falimentuluĭ *G. Constantinescu* din str. Carol s'aŭ ales D-niĭ I. Săndulescu, G. Iordăchescu şi Al. Melicescu.

EDIŢIA A TREIA

ULTIME INFORMATIUNI

Mîine vom publica o corespondenţă din Paris, asupra afacereĭ Lahovary.

Corespondentul nostru a intervievat pe însuşĭ ministrul nostru de la Paris, D. Jean Lahovary.

In cele treĭ zile în care se va serba nunta de argint se crede că şcolile vor avea vacanţă precum şi autorităţile.

Tribuna anunţă, că numirea episcopuluĭ Victor Mihali din Lugoş în scaunul vacant de mitropolit al romînilor unişĭ cu reşedinţa în Blaj, va apare azĭ saŭ mîine în gazeta oficială ungurească.

Episcopul Mihali a fost privit pînă acum drept unul din ceĭ maĭ marĭ aderenţĭ aĭ programuluĭ din Sibiŭ şi un membru devotat al partiduluĭ naţional.

Simbătă a venit la Tribunal procesul D-luĭ Ţaciu cu maiorul şi generalul Poenaru. Avocatul D-luĭ general a prezintat un certificat în care se spunea că el atacase în fals toate poliţele. Certificatul fiind vag, Tribunalul a amînat procesul, pentru ca să se aducă alt certificat constatînd expres că poliţele Ţaciu sînt atacate. Planul urmărit este să se opreascä judecata înaintea Tribunaluluĭ, pînă va declara parchetul poliţele de falşe. De aceea D. Ţaciu a şi fost chemat la instrucţie. D-sa însă refuză să dea poliţa, aşa că planul acesta se va dejuca.

Simbătă s'aŭ întrunit la Camera de Comerţ vr'o 10 creditorĭ aĭ maiorului Poenaru. După o lungă discuţie şapte din eĭ aŭ iscălit un proces-verbal, prin care se obligă să nu depue poliţele la instrucţie pentru ca să se verifice poliţele fără eĭ, să lucreze de o potrivă, şi să contribue la angajarea a doĭ avocaţĭ, carĭ probabil vor fi D-niĭ Misir şi Stoicecsu.

Ni se asigură, că printre aceia carĭ se vor prezinta la concursul pentru ocuparea catedreĭ de economie politică la Facultatea de drept din Bucureştĭ, va fi şi D. I. N. Iancovescu.

D. Al. Lahovari s'a întors aseară de la R.-Vîlcea.

Incă un juriŭ, care prin atitudinea sa dă o armă duşmanilor concursurilor.

Simbătă seara juriul pentru catedra de geometrie analitică de la Iaşĭ, şi-a dat hotărîrea. El clasează întîiŭ pe D. Costin, dar recomandă ministruluĭ şi pe D. Perieţeanu pentru strălucitele cunoştinţe ce a dovedit.

Aceasta ca mîngiere pentru acest din urmă domn, care s'a dovedit cu mult superior, şi pentru a-şĭ scuza oare-cum părtinirea.

In urma ameninţărilor D-lor Tache Ionescu şi Titu Maiorescu, comitetul societăţeĭ *Unirea* a studenţilor universitarĭ, în majoritate a hotărît să închidă sala societăţeĭ pentru aceĭ studenţĭ, carĭ ar vroi să ţină întrunirĭ pregătitoare pentru meetingul de la 8 Noembre.

In urma acestora iritaţia printre studenţĭ este foarte mare.

Vestiţiĭ bătăuşĭ din Iaşĭ, Sava şi Dediu, carĭ în ajunul alegerilor comunale aŭ provocat scenele scandaloase, pe carĭ le-am relatat atuncĭ pe larg, aŭ fost condamnaţĭ de către tribunalul din Iaşĭ, cel întîiŭ la două lunĭ şi al doilea la o lună de închisoare.

D. Crăsnaru, procuror pe lîngă tribunalul de Ilfov, a fost numit judecător de şedinţă la acelaşĭ tribunal în locul D-luĭ Vericeanu demisionat.

D. Christea, supleant la tribunalul din Brăila, a fost numit procuror în locul D-luĭ Crăsnaru.

Atragem atenţia cititorilor asupra nouluĭ mers al trenurilor, pe care îl publicăm azĭ în pagina IV.

LICITAŢIUNI

In ziua de 18 Noembrie 1894, orele 10 a. m. se va ţine licitaţie la primăria Odobeştĭ jud. Putna pentru închirierea pieţeĭ de pescărie a baratcelor şi locurilor de baratce pe un noŭ period.

— In ziua de 14 Noembrie 1894, se va ţine licitaţie la Ministerul lucrărilor publice pentru darea în întreprindere a executăriĭ lucrărilor de construcţie a unuĭ pereŭ înalt în portul T. Măgurele.

Valoarea de pe devis, este de leĭ 140.990. banĭ 68.

— Pentru clădirea liceuluĭ din Ploeştĭ se va ţine licitaţie în ziua de 4 Noembrie a. c. planurile sînt întocmite de d. arh. Dobrescu.

ULTIME TELEGRAME

Petersburg, 30 Oct.—Corpul Ţaruluĭ Alexandru III a sosit azĭ la Moscova. Oraşul era decorat pentru doliŭ, cu un mare lux. Serviciile funebre aŭ fost impozante. La Petersburg să fac pregătirĭ strălucite pentru înmormîntare, care se va face, probabil, la 8 (20) Noembrie.

Petersburg, — 30 Octombrie. — Vînzarea cu numărul a ziaruluĭ *Petersburg-Kaia Gazeta* a fost oprită pentru două lunĭ, pentru că a publicat ştirĭ exagerate asupra ciocnireĭ trenurilor la Moscova.

Belgrad, 30 Octombrie. — *Mir* organul metropolitan, confirmă demisiunea patriarhuluĭ ecumenic din Constantinopole.

Paris, 30 Octombrie. — Un redactor al ziaruluĭ *Figaro* a interviewat pe un membru al ambasadiĭ Germanieĭ care a desminţit aserţiunea că Dreyfus ar fi dat maioruluĭ Schwartz Koppeni, ataşat militar la Paris saŭ orĭ-căruĭ alt personagiŭ german vr'un document oare-care.

Atena, 30 Octombrie. — S'a dat un mandat de aducere în contra primaruluĭ din Atena pentru că n'a vărsat la casa Statuluĭ partea comuneĭ pentru cheltuelile şcolilor primare. Primarul a protestat şi şi-a dat demisia. El va fi revocat.

ŞTIRI TEATRALE

Teatrul Naţional. — Lunĭ, 31 Octombrie pentru a şaptea oară opereta *De-aşĭ fi rege...*

Marţĭ, 1 Noembrie, pentru a doua oară *Sfîrşitul Sodomeĭ*, dramă în 5 acte de Herman Sudermann.

MERSUL TRENURILOR

PLEACĂ DIN BUCUREȘTI SPRE:

LA ORA			LA ORA		
5.00	dim.	Giurgiŭ, Smârda.	2.50	p. m.	Titu, C.-Lung, Pitești, Slatina, Craiova.
5.35**	»	Smârda, Rusciuk, Varna, Constantinopol.	4.10	»	Ciulnița, Călărași, Slobozia.
6.45	»	Călărași, Slobozia, Ciulnița, Fetești, Făureĭ, Cernavoda, Constanța.	4.40	»	Ploeștĭ, Câmpina, Sinaia, Predeal, Brașov, Arad, Budapesta, Viena
7.00	»	Ploeștĭ, Slanic, Buzĕŭ, R.-Sărat, Focșanĭ, Odobeștĭ, Mărășeștĭ, Tecucĭ Bêrlad, Vasluĭ, Hușĭ, Iașĭ, Adjud, T.-Ocna, Bacăŭ, Piatra-N., Roman, Pașcanĭ, Fălticenĭ Botoșanĭ, Suceava.	5.25*	»	Filaret, Comana, Giurgiu Smârda.
			5.50*	»	Titu, Pitești, Slatina, Craiova, T.-Severin, Viena, Paris.
			6.10	seara	Ploeștĭ, Buzĕŭ, R.-Sărat, Focșanĭ, Brăila, Galațĭ.
7.10	»	Titu, Piteștĭ, Slatina, Craiova, T.-Severin, Vĕrciorova, Temișoara Budapesta, Viena, Paris, Londra.	7.00	»	Titu, Tergoviște, Lăculețe, Pucioasa.
			9.00	»	Ploeștĭ, Buzĕŭ, R.-Sărat, Focșanĭ, Mărășeștĭ, Tecuciŭ, Bârlad, Hușĭ, Vasluiŭ, Iașĭ, Unghenĭ, Odessa
7.30	»	Titu, Piteștĭ, T.-Măgurele, Slatina, Drăgășanĭ, Ocnele-Marĭ, R.-Vâlcea Caracal, Corabia, Craiova, Filiașĭ, T.-Jiŭ, T.-Severin, Vĕrciorova.	10.05*	»	Ploeștĭ, Buzĕŭ, R.-Sărat, Focșanĭ, Mărășeștĭ, Adjud, T.-Ocna, Bacăŭ, Piatra-N., Roman, Pașcanĭ, Iașĭ, Dorohoĭ, Botoșanĭ, Suceava, Cernăuțĭ, Lemberg, Cracovia.
7.45**	»	Ploeștĭ, Câmpina, Sinaia Predeal, Brașov, Cluj, Budapesta, Viena.			
8.01	»	Filaret, Comana, Giurgiŭ, Smârda	11.05*	»	Ploeștĭ, Buzĕŭ, Brăila, Galațĭ.
8.10	»	Titu, Târgoviște, Lăculețe, Golești, C.-Lung.	11.25	»	Titu, Piteștĭ, T.-Măgurele, Slatina, Drăgășanĭ R.-Vâlcea, Caracal, Corabia, Craiova, Filiașĭ, T.-Jiŭ, T.-Severin, Vĕrciorova, Mehadia, Temișoara, Budapesta.
8.50	»	Ploeștĭ, Câmpina, Doftana, Sinaia, Predeal, Brașov.			
11.45	»	Ploeștĭ, Buzĕŭ, R.-Sărat, Focșanĭ, Mărășeștĭ, Tecuciŭ, Brăila, Galațĭ.			

* O steluță indică trenurile accelerate.
** Două steluțe indică trenurile fulger.
Trenurile fulger pleacă spre Giurgiŭ, Rusciuc și Constantinopole, Dumineca la 5.35 dim.; la Pesta, Viena, Paris și Londra, Lunĭ la 7.10 dim.

SOSEȘTE LA BUCUREȘTI DE LA:

LA ORA			LA ORA		
5.30*	dim.	Galațĭ, Brăila, Buzĕŭ, Ploeștĭ.	3.56**	p. m.	Constantinopole, Varna, Rusciuk, Smârda.
6.25	»	Buda-Pesta, Temișora, Mehadia, Vĕrciorova, Turnu-Severin, Târgu-Jiu, Filiașĭ, Craiova, Corabia, Caracal, R.-Vâlcea, Drăgășanĭ, Slatina, T.-Măgurele, Piteștĭ, Titu.	4.55	»	Constantinopol, Smârda, Giurgiŭ.
			5.10	»	Galațĭ, Brăila, Focșanĭ, R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploeștĭ.
			7.20	seara	Smârda, Giurgiŭ, Comana, Filaret.
			7.35	»	Vĕrciorova, T.-Severin, T.-Jiu, Filiașĭ, Craiova, Corabia, Caracal, R.-Vâlcea, Ocnele-Marĭ, Drăgășanĭ, Slatina, T.-Măgurele, Piteștĭ, Titu.
7.15	»	Cracovia, Lemberg, Cernăuțĭ, Suceava, Botoșanĭ, Dorohoĭ, Fălticenĭ Iașĭ, Pașcanĭ, Roman, Piatra-N, Bacăŭ, T.-Ocna, Adjud, Mărășeștĭ, Focșanĭ, R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploeștĭ.	8.15	»	Câmpulung, Golești, Lăculețe, Tergoviște, Titu Pucioasa.
			8.30	»	Constanța, Cernavoda, Făureĭ, Feteștĭ, Ciulnița, Slobozia, Călărașĭ.
[illegible]	»	Odesa, Unghenĭ, Iașĭ, Vasluiŭ, Hușĭ, Bêrlad, Tecuciŭ, Mărășeștĭ, Focșanĭ, R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploeștĭ.	8.45	»	Brașov, Predeal, Sinaia, Doftana, Câmpina, Ploeștĭ.
10.20	»	Lăculețe, Tergoviște, Titu, Pucioasa.	9.15*	»	Viena, Budapesta, Cluj, Brașov, Predeal, Sinaia Câmpina, Ploeștĭ.
10.45	»	Smârda, Giurgiŭ, Comana, Filaret.	9.55	»	Suceava, Botoșanĭ, Fălticenĭ, Iașĭ, Pașcanĭ, Roman, Piatra-N., Bacăŭ, T.-Ocna, Adjud, Hușĭ, Vasluiŭ, Bêrlad, Tecucĭ, Mărășeștĭ, Odobeștĭ, Focșanĭ, R.-Sărat Buzĕŭ, Slănic, Ploeștĭ.
11.00	»	Galațĭ, Brăila, Focșanĭ, R.-Sărat, Buzĕŭ, Ploeștĭ.			
11.[illegible]0	»	Slobozia, Călărașĭ, Ciulnița.			
11.40*	»	Paris, Viena, Budapesta, Vĕrciorova, T.-Severin Craiova, Slatina, Piteștĭ Titu.	10.55**	»	Londra, Paris, Viena, Budapesta, Temișoara, Vĕrciorova, T.-Severin, Craiova, Slatina, Piteștĭ, Titu.
12.20*	p. m.	Viena, Budapesta, Arad, Brașov, Predeal, Sinaia Câmpina, Ploeștĭ.			
12.55	»	Craiova, Slatina, Piteștĭ, Câmpu-Lung, Titu.			

* O steluță indică trenurile accelerate.
** Două steluțe trenurile fulger.
Trenurile fulger sosesc de la Londra, Paris, Viena și Vĕrciorova, Sâmbătă la 10,55 seara; de la Constantinopol, Rusciuc și Smârda, Duminică la 3.56 s.

Tipoprafia Nouă Gr. Panaitescu Pasagiul Băncei Naționale 18